

Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського
Навчально-науковий інститут філології та журналістики
Кафедра слов'янської філології та журналістики

Кваліфікаційна робота

**АВТОРСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТСЬКИЙ ПРОЄКТ «ІСТОРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ» (ЦИКЛ АУДІОПОДКАСТІВ)**

Іваницької Юлії Анатоліївни

студентки IV курсу, групи 061-416

спеціальність: 061 Журналістика

ступінь вищої освіти: БАКАЛАВР

Науковий керівник:

Семенець Олена Олександрівна, доктор філологічних наук,

професор.

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії: _____ (підпис) (ініціали,
прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	5
1.1. Теоретична база.....	5
1.2. Обґрунтування проєкту	10
1.3. Мета і завдання роботи.....	12
1.4. Джерела фактів.....	13
1.5. Технічні й програмні засоби	14
1.6. Сфера застосування	16
1.7. Висновки	17
II. СПЕЦИФІКАЦІЯ	19
2.1. Ідейно-смісловий задум.....	19
2.2. Структура (продукту)	21
2.3. Музичний (звуковий) супровід.....	24
2.4. Специфікація аудиторії	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	26
АНОТАЦІЯ.....	28

ВСТУП

Українська музична журналістика на поточному етапі недостатньо розвинена. Про це свідчить не тільки нестача українських досліджень на цю тему, а й нестача українських музичних видань. Наступна проблема полягає в тому, що, по-перше, медіа висвітлюють в основному лиш мейнстримну поп-музику, уникаючи інші жанри. По-друге, видання забувають про журналістську та критичну роботу, не висвітлюють рецензій та пояснювальних чи освітніх для аудиторії матеріалів, обмежуючись невеликими довідками про нові пісні артистів. Крім цього, медіа фокусуються на висвітленні вже популярних артистів та їхнього життя, опускаючись до рівня пліток та «жовтої» преси.

Актуальність теми дослідження полягає у кількох аспектах. По-перше, сьогодні українці переживають часи становлення національної ідентичності, де посилюється увага до культурної та національної спадщини, включаючи музику. Саме в цьому контексті історія української музики стає ключовою складовою формування національної свідомості.

По-друге, цикл аудіоподкастів «Історія української музики» сприяє популяризації та збереженню музичної культури України. Він розкриває багатогранну історію музики в історичному контексті та відзначає ключові етапи розвитку цього мистецтва.

По-третє, цей проєкт сприяє розвитку медійної освіти та популяризації сучасних медіа-форматів, оскільки подкасти стають все більш популярним засобом отримання інформації та знань.

По-четверте, дослідження і популяризація української музичної спадщини сприяє формуванню національної самосвідомості серед сучасних українців.

Теоретично-методологічна база дослідження ґрунтується на роботах сучасних українських дослідників. Особливості радіожурналістики та подкаст-проєктів вивчали О. Антонова та О. Кулініч [1], А. Досенко [7],

О. Дмитровський [6], проблеми розвитку культури – М. Ваврух [4], О. Мирівський [12], специфіку музичної журналістики в Україні досліджували Р. Бліхарський [2], Л. Мельник [10–11].

Мета дослідження полягає у розробці авторського журналістського проєкту у форматі аудіоподкастів на тему «Історія української музики».

Мета передбачає вирішення наступних завдань:

- узагальнити теоретичну базу дослідження;
- здійснити обґрунтування проєкту, його мети та завдань;
- вказати технічні й програмні засоби створення серії подкастів та сферу їх застосування;
- подати специфікацію авторського проєкту.

Об'єкт дослідження – музична журналістика з використанням формату подкаст-серії.

Предмет дослідження – авторський журналістський проєкт «Історія української музики» у формі аудіоподкастів.

Інформаційний продукт – цикл подкастів «Історія української музики», що доступна для прослуховування на сайті «Soundcloud» (<https://soundcloud.com/user-828981323/sets/history-of-ukrainian-music>).

Методи дослідження. На рівні теорії ми послуговувалися методами аналізу й синтезу, типологічним методом, а також було проведене опрацювання наукової літератури із теми та ЗМІ, що створюють подкасти. Метод узагальнення – під час теоретичної розробки, у висновках до розділів.

Практична цінність роботи полягає в тому, що створена цикл аудіоподкастів «Історія української музики» відкриває широкі можливості для популяризації та вивчення музичної культури України. Крім того, цей проєкт сприяє розвитку подкаст-культури в Україні та збільшенню аудиторії, що має доступ до корисного та цікавого контенту про музику та культуру країни.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, пояснювальної записки та специфікації, списку використаних джерел та анотації. Загальний обсяг роботи – 28 сторінок.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Теоретична база

Мистецтво завжди відіграло важливу роль в суспільстві. Воно змінювалось та розвивалось разом з людьми, під впливом різних історичних подій, формуючи особливий стиль, для кожного століття. Одним з найбільш специфічних видів мистецтва є музика. Як зазначає доктор мистецтвознавства С. Шип: «... музика, порівняно з іншими видами мистецтва, здається іноді найменш надійним засобом пізнання світу. Адже вона не здатна відбивати предметні форми з такою наочністю, як це роблять живопис, скульптура чи кінематографія» [15, с. 20]. Але саме тому цей вид мистецтва є таким унікальним, адже музика здатна ніби проникнути в духовний світ людини, вплинувши на людські емоції та світосприйняття.

Музична журналістика – це галузь журналістики, яка спеціалізується на вивченні, аналізі та відображенні подій та явищ, пов'язаних з музикою. Музжурналістика відіграє важливу роль у поширенні музичної культури, популяризації нових виконавців і творів, а також у формуванні смаків і музичних уподобань аудиторії.

Перші зародки музичної журналістики простежуються ще в XVIII столітті [10–11]. До появи друкованих видань, опис та критика музики зустрічалась в ранній літературі, як наприклад в «Законах Платона» чи в роботах середньовічних теоретиків. Найбільшого розквіту музична журналістика здобула в XX столітті. Цей період характеризується не тільки становленням музичної журналістики, якою ми можемо бачити її сьогодні, а й створенням «жовтої преси», що неабияк вплинуло на розвиток музичної індустрії в цілому.

Репрезентація музичної журналістики у формі подкастів має кілька вагомих переваг, які роблять це дуже доцільним і ефективним способом комунікації з аудиторією.

В основі *подкастингу* безумовно лежить радіожурналістика, якоюсь мірою подкасти є продовженням розвитку радіоіндустрії в епоху Інтернету, смартфонів та різноманітних додатків. Однак вказаний формат на скільки популярний, що його почали використовувати і ЗМІ, які не належать до радіорізновиду (як-ось Інтернет-ЗМІ «Українська правда», «Vertigo», «Liga.net»).

Термін «подкаст» є калькою із англійської «podcast», що утворено у результаті злиття двох слів – I-Pod і broadcasting. Тобто, при дослівному перекладі його можна розглядати як мовлення у форматі mp3. У цілому якщо радіо та телебачення пропонують реципієнтам доволі стандартні форми подачі інформації та їх тематику, то подкастинг є самостійним альтернативним способом оприлюднення фактів та думок, специфіка яких не регламентується рейтингами, інтересами власника тощо.

І. Гаврилук у статті слушно зауважує, що технологія публікації подкастів зумовлює їхнє медійне розмаїття: «На сьогодні вони представлені на різноманітних платформах, сервісах тощо. Їхнім виробництвом займаються професіонали й аматори» [5, с.74].

Вкажемо визначення поняття «подкаст» у теорії сучасної медіанауки. Львівський дослідник О. Дмитровський пише: «...подкастинг — це місце, де перетинаються блогінг і радіо. Фактично, подкастинг являє собою систему доставки передплаченого (RSS) онлайнного аудіоматеріалу. Споживачі отримують інформацію RSS, за допомогою якої плеєр оповіщає про те, що з'явився новий подкаст» [6, с. 149]. Тобто дослідник вважає за доцільне ідентифікувати це поняття як трансформований радіоформат.

Для порівняння, науковиця А. Досенко запропонував таке визначення подкасту: «це новітній формат мережевого ЗМІ, що містить цифровий контент, до розповсюдження якого може долучитись не лише автор, а й цільова аудиторія з урахуванням авторитетності та цікавості в ній інформаційного ресурсу» [7, с. 48]. Відтак, на думку вказаної науковиці, подкаст – це поняття, що доцільно розглядати в межах Інтернет-ЗМІ.

В «Українському словнику медіакультури» [2], що був виданий ще 2014 року, слушно наголошено, що «подкаст – вигідна альтернативи радіомовленню та телебаченню, оскільки не потребує ліцензування частоти і доступний будь-який зручний для слухача час» [2, с. 143]. За визначенням вказаного словника, під подкастом варто мати на увазі «спосіб публікації медіапотоків у Всесвітній мережі, коли вони аноншуються особливим способом, що дає змогу авторизувати завантаження нових випусків на пристрій відтворення» [2, с. 143]. В цілому бачимо, що визначення доволі абстрактне, однак доповнює та урізноманітнює розуміння дослідників вказаного формату радіомовлення.

Значний потенціал вказаного формату відзначає І. Страшко, адже автор подкасту забезпечує не просто «передавання загальнолюдських життєвих цінностей, масиву морального досвіду, пропонуючи ціннісно забарвлену логіку людського вибору, сприйняття норм і законів суспільства» [14, с. 85]. Звідси можемо зробити висновок, що інформація, яку слухачі можуть почути у випусках подкастів, носить двоїстий характер, адже у виборі теми та в її інтерпретації вона завжди має ціннісносвітоглядний авторський відбиток. Тому від того, на скільки зацікавлений журналіст у своїй роботі, залежить якість усього подкасту.

Тобто, підсумовуючи сказане дослідниками, можемо розглядати подкаст як новітню форму презентації інформації у переважно як аудіо-, рідше відеофайл з допомогою мережі Інтернет. Також варто наголосити, що це поняття було відоме в українській журналістиці ще до Майдану, про що свідчить стаття в «Українському словнику медіакультури».

Прослуховування цього формату, дуже схоже на прослуховування радіошоу. Але на сьогодні користувач може самостійно з допомогою спеціальних додатків та ресурсів завантажити або прослуховувати онлайн ті подкасти, що імпонують йому за проблематикою, у зручний для нього час, що є перевагою у порівнянні із традиційним радіо.

I. Дробіт вказує на технічну сторону аналізованого поняття: «Якщо розглядати природу подкасту в технічному аспекті, то його варто розуміти як формування та розповсюдження мультимедійного наповнення, що розміщується на каналі RSS як аудіо та відеоконтент» [7, с. 90]. Відтак, із впевненістю можна стверджувати, що під подкастом мають на увазі аудіо та аудіовізуальні форми подачі інформації.

Однак на сьогодні подкасти ще не розкрили весь свій потенціал, адже потенціал жанрів та форматів подкастів в інтернет-медіа сьогодні вузький. Переважають бесіди-монологи, бесіди-діалоги та інтерв'ю. Окрім того, дещо рідше використовують подкастери для створення програм такі жанри, як репортаж, документальний серіал, нарис. Тому варто коротко узагальнити специфіку створення подкасту як різновиду радіожанру.

Створення подкастів, за О. Дмитровським, відбувається за таким алгоритмом [6, с. 151]:

- 1) вибір теми подкасту;
- 2) написання шоунотів – списку тез, за якими розповідатиметься в подкасті;
- 3) власне запис подкасту;
- 4) монтування подкасту, вилучення зайвого, додавання музичного оформлення чи спеціальних ефектів;
- 5) публікування подкасту на власному сайті чи на спеціальному сервері.

На наш погляд, до вказаного переліку варто ще додати дослідження запитів аудиторії з метою виявлення проблеми, що її зацікавить, а також просування подкаст-контенту з допомогою усіх доцільних каналів: соціальні мережі, блоги, таргетована реклама, традиційна реклама та багато іншого.

Подкастер повинен стежити за своїм мовленням, адже саме звук є основний виражальним елементом радіо. Не даремно О. Антонова та О. Кулініч слушно наголошують: «Слово, що звучить по радіо, має величезну емоційну силу, викликає ефект співпереживання. Радіослово повинно донести до слухача найрізноманітнішу інформацію, емоційно вплинути, зробити

невидиме видимим» [1, с. 7]. Але разом із тим, необхідно розуміти, що слово у радіомовленні ефективно тільки тоді, коли його зміст зрозумілий цільовій аудиторії, коли воно сказане достатньо чітко та голосно тощо.

Мовлення приймається як переконливе, коли у ньому наявні такі особливості:

1. Темп мовлення. Дослідники [13] рекомендують обирати середній темп мовлення, а також намагатися говорити не однотонно, виділяючи важливу думку з допомогою швидшого або повільнішого темпу.

2. «У мовленні потрібно використовувати різноманітні тональні контури з широким, але природним для цього жанру частотним діапазоном» [Антон, с. 7].

3. Інтенсивність мовлення повинна бути досить значною, соковитою, насиченою. У протилежному випадку мовлення ведучого або журналіста буде здаватися млявим.

4. «Кількість пауз і їх тривалість повинна визначатись рівнем мовної одиниці та значущістю окремих слів висловлення. Так, паузи нижнього рівня – між окремими словами або між синтагмами – мають бути меншими, ніж між мікротемами чи фоноабзацами» [13, с. 64]. Погоджуємося із дослідниками, що з допомогою пауз можна акцентувати увагу на важливих складових висловлювання.

5. «При членуванні мовлення на синтагми та фрази слід враховувати часовий об'єм людської пам'яті – від 4 до 10 секунд – не перевищувати цей час» [1, с. 8].

Важлива й відповідність мовлення особистості ustalеним нормам: граматичним, лексичним, стилістичним, орфоепічним тощо. Правильність та чистота мовлення під час бесіди пов'язані з освіченістю адресанта і забезпечуються дотриманням норм української літературної мови. На жаль, зараз в рамках радіо-ефіру часто можна почути росіянізми, так зване «акання», що причинене проблемами журналіста у викладенні власної думки. Більше

того, подекуди ведучі узагалі переходять на російську мову, особливо це помітно у тих програмах, які від початку трансливалися російською мовою.

Журналісту подкасту бажано придумати «фірмову», тільки йому притаманну манеру вітатися і прощатися зі слухачами, а також підібрати спеціальний музичний підклад, щоб зробити передачу більш ефектною і такою, що запам'ятовується. Як слушно зауважує Ю. Любченко, «під цю музичну композицію (краще за все інструментальну) ведучому повинно бути зручно, приємно говорити: вона повинна заряджати енергією або ж, навпаки, розслаблювати в залежності від ритму і характеру передачі» [9, с. 196].

Більше того, серед користувачів є низка охочих на зворотній зв'язок. Тому подкастер повинен продумати формат, за допомогою якого відбуватиметься обмін думками. Це можуть бути меседжери, електронна пошта тощо. Не зайвим буде і проведення своєрідних опитувань з допомогою доступних мережевих форматів, наприклад, голосування на сайті чи в соціальних мережах, що дозволить активізувати аудиторію.

1.2. Обґрунтування проєкту

Дослідження історії музики є надзвичайно важливим і значущим завданням в сучасному світі. Музика відіграє важливу роль у культурному, соціальному і психологічному житті людей, і її історія розкриває безмежну глибину та різноманіття нашого світового спадку.

Відомо, що музика є важливою частиною культурного спадку кожного народу. Дослідження історії музики допомагає зберегти і передати наступним поколінням цю цінну спадщину. Вона розкриває традиції, стилі та виразність музичного мистецтва, які формували індивідуальність різних культур.

Також дослідження історії музики допомагає нам відслідковувати еволюцію мистецтва та творчості. Від архаїчних ритуальних мелодій до сучасних композицій, історія музики показує, як змінювалися смаки, стилі та технології на протязі віків.

Не менш важливим є й те, що музика відображає культурну ідентичність та історію народу. Дослідження історії музики допомагає глибше розуміти та цінувати те, що робить кожную культуру унікальною; вона сприяє розвитку національної самосвідомості.

Крім цього, дослідження історії музики може бути джерелом натхнення для сучасних композиторів та музикантів. Вони можуть вдягти новий вигляд у старі традиції або знайти ідеї в минулому для створення нового музичного витвору.

Насамкінець знання про історію музики сприяє культурному обміну та взаєморозумінню між різними країнами та культурами. Музика є універсальною мовою, яка може об'єднувати людей навіть без слів.

Цикл подкастів «Історія української музики», що наразі складається із 7 випусків, є дуже актуальною та потрібною з кількох ключових причин. У першу чергу, ця серія допомагає зберігати та популяризувати багатий культурний спадок України, пов'язаний з музикою. Вивчення історії української музики дає можливість глибше розуміти та цінувати цю унікальну культурну спадщину та передавати її наступним поколінням.

Подкасти також мають значення в освітньому процесі. Вони становлять цінний ресурс для студентів, вчителів та всіх, хто цікавиться музикою та історією України, адже наші випуски дозволяють глибше дізнатися про розвиток музичного мистецтва в Україні протягом різних історичних епох.

Крім того, подкасти сприяють збільшенню музичної обізнаності слухачів. Вони допомагають розібратися у різних періодах та стилях української музики, надаючи можливість глибше вникнути у її суть та вплив на культуру країни.

Поданий цикл подкастів також може привернути більше уваги до української музичної спадщини в суспільстві та за його межами, сприяючи розвитку мистецької культури та культурного обміну. Це важливо для підтримки музикантів, музичних дослідників та істориків мистецтва, які присвятили своє життя вивченню та виконанню української музики.

Отже, серія подкастів «Історія української музики» має великий потенціал в освітньому, культурному та мистецькому планах, сприяючи збереженню, популяризації та розвитку української музичної спадщини.

1.3. Мета і завдання роботи

Метою серії подкастів «Історія української музики» є розкриття історичного та культурного контексту розвитку музичного мистецтва в Україні протягом різних історичних періодів, сприяння збереженню та популяризації української музичної спадщини та підвищення музичної обізнаності слухачів.

Завдання для кожного випуску подкастів були поставлені таким чином:

1. «Вступ та загальний огляд»: подати загальне уявлення про зміст та структуру серії, визначити ключові поняття та періоди, які будуть вивчені.
2. «Архаїка музичного мистецтва»: дослідити початкові форми музичного мистецтва в Україні, їхню роль у житті та культурі народу.
3. «Музичне мистецтво епохи середньовіччя»: розглянути розвиток музичного мистецтва у середньовічній Україні, зокрема релігійну музику та вплив церковної традиції.
4. «Історія музики. Період від середньовіччя до Нового часу»: проаналізувати зміни в музичному мистецтві України на рубежі середньовіччя і Нового часу, враховуючи історичні події та вплив інших культур.
5. «Музичне мистецтво України епохи Бароко»: дослідити особливості музичного стилю епохи Бароко в Україні та вклад українських композиторів у світову музичну спадщину.
6. «Історія української музики доби відродження: від бароко до класицизму»: поглибити розуміння перехідних періодів у музичному мистецтві, включаючи епоху Відродження та класицизму, та їхній вплив на українську музику.

7. «Українська музика доби романтизму XIX століття»: вивчити романтичну епоху української музики, розкрити роль романтизму у вираженні національної ідентичності через музику.

Загальна мета серії полягає в тому, щоб надати слухачам глибоке та інформативне уявлення про розвиток української музики протягом століть, описати ключові події, стилі та впливи. Серія подкастів сприятиме зростанню музичної обізнаності слухачів та збереженню культурної спадщини України.

1.4. Джерела фактів

Розробивши попередню концепцію майбутнього матеріалу, ми розпочали пошук необхідних нам відомостей. Для цього ми звернулися до джерел інформації: документ; інтерв'ю; предметно-речове середовище. Не можливо визначити, який метод збору інформації є найдієвішим, тому що кожній конкретній ситуації потрібен індивідуальний підхід і вибір джерела. Оптимальним вважається поєднання кількох засобів, особливо, коли вони можуть не лише доповнити, але й перевірити достовірність одне одного.

Під час збору інформації для матеріалів роботи було використано низку джерел інформації, зокрема робота з документами (вивчення інформації), опрацювання інтерв'ю, публікацій на потрібну тему, спостереження за тенденціями розвитку вказаної музичної галузі. Особливо доцільними до вказаної роботи були книги О. Мировського «Вступ до музикознавства та коротка історія української музики» [12], М. Ваврух «Нариси з історії української культури» [4], О. Лещишина «Інструментальна музика в Україні: сторінками історії» [8] тощо.

Подкастер не повинен сподіватися тільки на власну винахідливість. Основа вдалого випуску – якісна підготовка. Тому журналіст повинен приділити достатньо уваги для збирання матеріалів. Вважаємо, що зібрані матеріали є одним з найважливіших компонентів при підготовці сценарію подкасту, яка передбачає виконання наступних умов:

- критичний підхід до матеріалу з метою його вдосконалення, виправлення неточностей, уникнення недоліків;
- прагнення усунути всі види помилок: неточності у використанні і подачі фактичного матеріалу, недоліки композиції, логічні, стилістичні, орфографічні і пунктуаційні помилки;
- добре знання матеріалу, з яким доводиться працювати, удосконалення знань в галузі, яка є предметом діяльності;
- володіти законами логічного мислення, знати норми літературної мови.

1.5. Технічні й програмні засоби

Важливий етап – запис аудіоматеріалу. Журналісти-подкастер повинен стежити за своїм мовленням, адже саме звук є основний виражальним елементом радіомовлення. Від того, на скільки впевнено, жваво та енергійно буде проведений випуск безпосередньо залежить не тільки усіх випуску, а й репутація подкасту в цілому та його рівень запотребованості в аудиторії.

Після запису голосу необхідно провести монтаж. Так, П. Мірошниченко наголошує, що «за допомогою монтажу автор надає події, проблемі свою інтерпретацію. Вибір передач, їх тематики, тривалості, чергування тексту і музики — це монтаж програми, який виконує величезне відповідальне завдання: формує високі морально-естетичні якості, національно-духовні цінності, громадську думку» [13, с. 72].

Монтаж дає змогу вдосконалити звуковий матеріал, вирізаючи усі другорядні моменти, надаючи епізодам логічної послідовності незалежно від часу їхнього запису на диктофон або студійні пристрої. Першочергово, на наш погляд, на що варто звертати увагу при монтажі, це на композиційний задум автора, адже тільки логічний та зрозумілий сюжет допоможе донести до слухача задумане. Крім цього, з допомогою монтажу редакція може забрати

елементи, які ріжуть слух реципієнту – вирізати занадто довгі паузи, «акання» і інші неприємні звуки.

Найкраще починати монтувати подкаст варто не відразу після запису, а через певний час, щоб оцінити його «свіжим поглядом». Варто уявити себе на місці цільової аудиторії: це дозволить зрозуміти, що залишити, а що вирізати.

Тобто подкаст як інтегрована форма радіо та Інтернет-ЗМІ, звісно, вимагає використовувати низку технічних засобів. Попри те, що в основі створення подкастів творча робота, чимало уваги варто приділити і технічній стороні – вдало записати, якісно змонтувати тощо.

Для створення подкаст-проєкту «Історія української музики» в нагоді стали такі технічні засоби:

- офісна програма Word, в якій створювався орієнтовний текст сценарію;
- петличний мікрофон для запису голосу Sennheiser ME 2- II, а також Sony a7s2;
- програма для монтажу «Adobe audition»;
- флеш-накопичувач для зберігання готових аудіоподкастів.

Загалом було записано 7 подкастів, тривалість кожного із них приблизно 5–8 хвилин. Матеріали представлені у форматі MP3 та опубліковані на стрімінговій онлайн-платформі «Stream».

Платформа SoundCloud представляє собою онлайн-середовище для розповсюдження аудіозаписів, включаючи подкасти, і є важливим інструментом для поширення та спільного доступу до контенту, спрямованого на аналіз історії української музики. Вказана платформа надає можливість користувачам завантажувати аудіозаписи у форматі подкастів на свої облікові записи на платформі, що сприяє доступності і поширенню у нашому випадку досліджень, матеріалів і рефлексій, спрямованих на вивчення та поширення знань про історію української музики.

Крім цього, платформа SoundCloud надає можливість додавати теги та вибирати категорії для подкастів, що спрощує пошук і вибір необхідного контенту. Ця функціональність допомагає слухачам знаходити потрібні подкасти про музику та інші сфери життя людини відповідно до їх інтересів та потреб.

У цілому SoundCloud створює сприятливе середовище для обміну думками та коментарями між авторами та слухачами. Крім цього, платформа надає статистичну інформацію авторам про кількість прослуховувань, вподобань та інші параметри, що дозволяє аналізувати вплив та реакцію аудиторії на подкасти.

1.6. Сфера застосування

Серія подкастів «Історія української музики», яка складається з 7 випусків, може мати широку сферу застосування і бути корисною для різних груп аудиторії:

1. Освітня сфера. Подкасти можуть використовуватися у навчальних закладах, включаючи школи, університети та спеціальні музичні заклади, як додатковий матеріал для вивчення музичної історії України. Вони також можуть слугувати джерелом для створення уроків або лекцій.

2. Культурна освіта. Подкасти можуть бути використані для культурної освіти та популяризації української музичної спадщини серед широкої аудиторії. Вони допоможуть розширити знання та розуміння про розвиток музики в Україні.

3. Дослідницька робота. Для музикознавців, дослідників музичної історії та студентів, ця серія подкастів може стати джерелом інформації та вдосконалення їхніх дослідницьких проєктів.

4. Культурні заходи. Подкасти можуть бути використані на музичних концертах, виставках, театральних виставах та інших культурних

заходах для введення аудиторії у контекст історії музики перед виконанням відповідних музичних творів.

5. Розваги та самоосвіта. Для широкої аудиторії, що цікавиться музикою та історією, ця серія подкастів може слугувати відмінним джерелом розваг та самоосвіти.

6. Музична індустрія. Професіонали музичної індустрії, включаючи музикантів, композиторів та аранжувальників, можуть знайти в цій серії подкастів натхнення та ідеї для створення нових музичних творів.

Отже, серія подкастів «Історія української музики» має широкий спектр застосувань і може бути корисною для різних груп аудиторії, сприяючи освіті, культурному розвитку та розвагам.

1.7. Висновки

Музика є важливою частиною культурного спадку кожного народу. Дослідження музичної історії допомагає зберегти та передати цю цінну спадщину майбутнім поколінням. Загалом дослідження музичної історії має велике значення для збереження культурного спадку, розуміння розвитку мистецтва та культурної ідентичності, а також як джерело натхнення та навчання для музикантів та цікавиться музикою, а також воно допомагає розширити наше розуміння світу через мову звуків і мелодій.

Серія подкастів «Історія української музики» демонструє важливість і багатогранність музичної культури України протягом віків. Вона розкриває багатий спектр музичних стилів, традицій і впливів, які формували музичну ідентичність країни.

Подкасти надають інформацію та освіту про історію музики України, і це може бути корисним як для широкої аудиторії, так і для студентів, дослідників та професіоналів у галузі музики.

Кожен випуск детально розглядає музичну історію та її взаємозв'язок з культурними, соціальними та історичними подіями кожної епохи, що

допомагає розуміти, як музика відображала і впливала на життя та суспільство України.

Треба також наголосити, що використання аудіоформату дозволяє слухачам не лише чути слова та розповіді, але й насолоджуватися музичним супроводом, що поглиблює враження та розуміння музики.

Платформа «SoundCloud» є зручним ресурсом для створення, завантаження та розповсюдження аудіо-контенту. Це робить його відмінним інструментом для тих, хто бажає ділитися своєю музикою, розміщувати подкасти або вести аудіо-блоги.

II. СПЕЦИФІКАЦІЯ

2.1. Ідейно-смісловий задум

Сучасна Україна переживає важливий період становлення національної ідентичності, де культурна та національна спадщина відіграють надзвичайно важливу роль. Музика, як один з ключових аспектів культури, має величезний вплив на формування національної самосвідомості та ідентичності українського народу.

Збереження, дослідження і популяризація історії музики України, як це робиться через подкасти «Історія української музики,» є важливим кроком у цьому процесі. Підготовлена серія подкастів допомагає з'ясувати, як музика сприяла формуванню української культурної ідентичності на протязі віків.

Більше того, підвищена увага до культурних та історичних аспектів музики спонукає українців вивчати свою спадщину, відкривати для себе важливих композиторів і виконавців, а також розуміти, як музика відображає історію та дух народу. Цей процес сприяє поглибленню національної свідомості, підсилює патріотизм і гордість за культурну спадщину.

Треба також додати, що завдяки подкастам та іншим формам медійної та культурної освіти, українці мають можливість більше дізнатися про свою музичну історію та спільно відкривати її для світу, що допомагає зберегти та відновити те, що може бути втрачено, і підтримує динаміку формування сучасної національної культурної ідентичності.

Серія подкастів «Історія української музики», яка складається з 7 випусків, переслідує ідею розкрити багатогранну історію української музики та подати її в контексті загальної історії країни. Кожен випуск цієї серії присвячений конкретному періоду в розвитку української музичної культури і має власну ідею та місію.

Перший випуск, «Вступ та загальний огляд», служить вступом до теми серії і створює загальний контекст для подальших випусків. Він розповідає, чому вивчення історії української музики є важливим і цікавим.

Другий випуск, «Архаїка музичного мистецтва», занурює слухачів у давні музичні традиції України і розкриває їх походження та розвиток.

Третій випуск, «Музичне мистецтво епохи середньовіччя», фокусується на ролі музики в середньовіччі та її взаємодії з релігійними та культурними аспектами.

Четвертий випуск, «Історія музики від середньовіччя до Нового часу», вивчає перехідну епоху та вплив змін у суспільстві на музичну культуру України.

П'ятий випуск, «Музичне мистецтво України епохи Бароко», детально розглядає музичний стиль та досягнення цього періоду.

Шостий випуск, «Історія української музики доби відродження: від бароко до класицизму», охоплює розвиток музичної культури України у період відродження.

Сьомий випуск, «Українська музика доби романтизму XIX століття», завершує серію, досліджуючи роль романтичної музики в українській культурі.

Тобто підготовлена серія подкастів відзначає ключові аспекти музичної історії України, показуючи її багатство та розвиток в різні історичні епохи. Вона стимулює інтерес до української музики, сприяє збереженню культурної спадщини та співпраці між музикантами та слухачами

Серія має важливу місію популяризації багатой музичної спадщини України, представляючи різні музичні напрямки і жанри, які були популярними в різні історичні епохи. Розкриваючи різноманітність музичних традицій, від архаїчних мелодій до майстерності бароко та романтизму, ми надаємо слухачам можливість глибше пізнати та зрозуміти культурну різноманітність і багатство музики в Україні.

Крім цього, серія подкастів також допомагає інколи забутим чи занедбаним музичним жанрам та композиторам отримати визнання та надихає молодше покоління відкривати для себе унікальність української музичної спадщини.

Вважаємо, що підвищення інтересу до цієї музичної спадщини сприяє її збереженню та розвитку, а також зміцнює зв'язок між сучасними музикантами та традиціями минулих поколінь. Подані подкасти важливі для формування культурної самосвідомості та патріотизму, а також для збереження та популяризації культурної ідентичності України в світі.

2.2. Структура (продукту)

Гарна структура допомагає організовувати інформацію та ідеї так, щоб вони логічно вказували одна на одну, що робить подкаст зрозумілим і сприяє кращому засвоєнню матеріалу слухачами. Натомість інтерес до подкасту може втрачатися, якщо він не має чіткої структури. Тож гарна структура допомагає утримувати увагу аудиторії протягом всього епізоду та серії подкастів у цілому.

Структура серії подкастів «Історія української музики,» яка містить 7 випусків, є чіткою та логічною, сприяючи вивченню та розумінню історії музики України у різні періоди:

1. «Вступ та загальний огляд»;
2. «Архаїка музичного мистецтва»;
3. «Музичне мистецтво епохи середньовіччя»;
4. «Історія музики. Період від середньовіччя до Нового часу»;
5. «Музичне мистецтва України епохи Бароко»;
6. «Історія української музики доби відродження: від бароко до класицизму»;
7. «Українська музика доби романтизму XIX століття».

Ця структура дозволяє слухачам послідовно вивчати та розуміти різноманітні аспекти музичної історії України, від античних початків до барокового блиску та романтичної душі XIX століття. Кожен випуск збагачує слухачів новими знаннями про музику та розширює уявлення про українську музичну спадщину.

Кожен із випусків загалом має подібну структуру: назва, короткий вступ, основний матеріал та закінчення. Крім цього, у першому випуску було охарактеризовано в цілому серію подкастів: *«У цій серії аудіоподкастів ми поринемо у свій української музики від часів архаїки до музики доби романтизму. Охотимо в цьому проміжку середньовіччя, новий час, добу просвітництва та епоху бароко і класицизму. Приємного прослуховування!»* (випуск «Вступ та загальний огляд»).

Ми намагалися формулювати думки максимально доступно, із використанням художньо-публіцистичного стилю, аби слухачі гарно сприймали підготовлений подкаст, наприклад: *«У XV столітті українська музика була сповнена культурою козацтва та церковними традиціями. Головними центрами музичного життя були Київська Русь та Галичина. У цей період виникли перші музичні школи та хори, які займалися розвитком та виконанням церковної музики»* (випуск «Історія музики. Період від середньовіччя до Нового часу»).

Але разом із тим було використано і низку професійних термінів та назв, до яких ми подаємо пояснення, що дозволяє збагатити аудиторію новими лексемами та подати матеріал більш професійно, зокрема: *«Архаїка музичного мистецтва відноситься до старовинних форм та музики, які існували у давніх культурах – це можуть бути музичні жанри, інструменти, ритуали або мелодії, що втратили популярність або перестали використовуватися в сучасному музичному контексті»* (випуск «Архаїка музичного мистецтва»). Визначення та пояснення професійних термінів допомагає слухачам зрозуміти більше і краще аналізувати матеріал, тобто використання таких термінів допомагає аудиторії вивчати нові слова та вирази, що можуть бути корисними для розуміння та обговорення музичних концепцій.

У цілому поєднання популярного стилю та професійних термінів робить подкаст унікальним і цікавим для широкого кола аудиторії. Він може привертати увагу як новачків у цій сфері, так і освічених людей. Таким чином, поєднання популярного викладу матеріалу та професійних термінів дозволяє

створити балансований та цікавий контент для різних типів слухачів, сприяючи одночасно освіті та розважанню.

Важливу роль у структурі випусків відіграють нагадування про пройдений історичний період, наприклад: *«Як ми вже знаємо, музика у добу середньовіччя була головним чином пов'язана з самоцерковною. І так поширення християнства привело до появи релігійних виконавців та композиторів. Знамениті народним мистецтвом думи також були важливою частиною української музичної культури»* (випуск «Історія музики. Період від середньовіччя до Нового часу»). Такі нагадування допомагають слухачам зберегти зв'язок між різними епохами та розуміти, як історичні події та зміни в суспільстві вплинули на розвиток музики в Україні. Це структурне нагадування також допомагає створити послідовність та логічну розбіту інформацію для слухачів, дозволяючи їм краще розуміти еволюцію музичної культури.

У випусках подкастів також можна зауважити певні класифікації, поділи певного явища на менші складові тощо: *«У мистецтві бароко виділяються високий, середній та низький стилі»* (випуск «Музичне мистецтва України епохи Бароко»). Загалом класифікації та поділи є важливими в історичних подкастах, оскільки вони допомагають слухачам краще розібратися в складних явищах та періодах історії музики. Розподіл на різні стилі або складові дозволяє глибше досліджувати та розуміти різні аспекти музичної культури.

Крім цього, у випусках було вказано на низку регіональних відмінностей у контексті формування музичної культури: *«У Правоборезній Україні розвивалися православні церковні обради та музика, в той час як у Лівобережній Україні музичне мистецтво було більш проникнуте католицькими традиціями»* (випуск «Музичне мистецтва України епохи Бароко»). Це демонструє, як культурні, релігійні та історичні фактори можуть визначати музичний ландшафт та створювати різноманітність у музичній спадщині країни.

2.3. Музичний (звуковий) супровід

Треба наголосити, що музичний супровід у подкастах відіграє надзвичайно важливу роль, оскільки він може значно збагатити іммерсивність та сприяти кращому розумінню теми, розглянутої у випуску. Музика може створювати атмосферу, відтворювати емоції та допомагати слухачам легше відчувати історичні періоди, які розглядаються.

Музичний супровід у кожному випуску серії подкастів «Історія української музики» відіграє важливу роль у передачі атмосфери та характеру кожного аналізованого історичного періоду. Він включає в себе музичні композиції, які найкраще відображають стиль та характеристики кожного обраного періоду.

Наприклад, у випуск «Архаїка музичного мистецтва» музичний супровід включає старовинні мелодії та інструментальні композиції, які передають архаїчний музичний стиль обраного періоду.

Музичний супровід випуску «Українська музика доби романтизму ХІХ століття» включає барокову композицію, які характеризують музичний стиль обраного періоду. Як приклад ми обрали композицію видатного українського композитора цього часу М. Лисенка «Елегія» *fis-moll* для фортепіано, адже саме цей інструмент користувався неабияким попитом наприкінці ХІХ століття.

Натомість в епізоді «Історія музики. Період від середньовіччя до Нового часу» музичний супровід передає перехід від середньовіччя до Нового часу, включаючи ренесансну та реформаційну музику.

Отже, кожен музичний супровід допомагає створити настрій та передати характеристики обраного періоду, роблячи подкасти більш іммерсивними та захоплюючими для слухачів.

2.4. Специфікація аудиторії

Серія подкастів «Історія української музики» має широкий потенціал привернути та зацікавити різноманітну аудиторію. Основні групи слухачів, які можуть отримати користь від цієї серії, включають:

1. Студентів музичних шкіл і університетів. Для студентів, які вивчають музику або історію мистецтв, ця серія подкастів може бути важливим ресурсом для розширення їхнього розуміння історії української музики. Вона допоможе їм поглибити свої знання та дізнатися більше про різні періоди та стилі в музиці України.

2. Музичні ентузіасти. Люди, які цікавляться музикою та культурою, але не обов'язково мають музичну освіту, також зможуть насолоджуватися цією серією. Серія подкастів надасть їм можливість дізнатися більше про історію та розвиток української музики.

3. Викладачі та освітні працівники. Для вчителів музики та історії мистецтв ця серія подкастів може стати корисним ресурсом для підготовки уроків та лекцій. Вона може надати їм ідеї та матеріали для використання в навчальному процесі.

4. Всі, хто цікавиться історією та культурою України. Вважаємо, що підготовлена серія подкастів має зацікавити широкий загаль, включаючи тих, хто цікавиться історією та культурою України загалом. Вона може стати корисним джерелом знань про розвиток музики в Україні та її вплив на культурну спадщину країни.

Отже, серія подкастів розроблена таким чином, щоб бути доступною та цікавою для різних категорій слухачів, надаючи інформацію про історію української музики у доступній та цікавій формі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонова О. В., Кулініч О. О. *Радіожурналістика : навч.-метод. посіб. для орг. самостійної роботи й підготов. до модульної роботи студ. спец. «Журналістика»*; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. 238 с.
2. Баришполец О.Т. *Український словник медіакультури* / О.Т.Баришполец ; НАПН України. К.: Міленіум, 2014. -196с.
3. Бліхарський Р. *Музична журналістика: завдання, специфіка, проблеми уніфікації. Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства. 2012. Вип. 2. С. 262-271*
4. Ваврух М. *Нариси з історії української культури : архітектура, образотворче мистецтво, музика, театр, кіно. Львів : Світ, 2018. 223 с.*
5. Гаврилюк І. *Подкасти в системі українських інтернет-медіа. Образ. 2022. Вип. 1. С. 72-79*
6. Дмитровський О. *Типологія українських подкастів найважливішого сегмента інтернет-радіо Теле- та радіожурналістика. 2015. Вип. 14. С. 149-154.*
7. Досенко А. К. *Подкаст-журналістика як популярний вид радіодіяльності в інтернеті в XXI столітті Держава та регіони. Серія : Соціальні комунікації. 2018. № 4. С. 46-50*
8. Лещишин О. *Інструментальна музика в Україні: сторінками історії / кер. проекту В. Сушко ; ред. Б. Синенька, О. Сухович. Тернопіль : Підручники і посібники, 2018. 82 с. : іл.*
9. Любченко Ю. В. *Виразальна система радіожурналістики : монографія. Запоріжжя: АА Тандем, 2016. 192 с.*
10. Мельник Л. *Становлення музичної журналістики у першій половині XIX ст. (За матеріалами тогочасної німецькомовної преси Львова). Збірник праць Науково-дослідного центру періодики. 2010. Вип. 2. С. 3-16*

11. Мельник Л. О. Стратегії музичної журналістики: аспекти історії і практики. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*. 2013. Вип. 1. С. 155-160.
12. Мирівський О. А. Вступ до музикознавства та коротка історія української музики : навч. посіб. Львів : СПОЛОМ, 2015. 114, [4] с
13. Мірошніченко П. В. Звуковий образ сучасної авторської радіопрограми. *Журналістика, філологія та медіа освіта* : у 2 т. Полтава : Освіта, 2009. Т. 1. С. 205–208.
14. Страшко І. В. Подкаст: погляд крізь призму соціальної філософії. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2017. Вип. 71. С. 83-89
15. Шип С. Музична форма від звуку до стилю: навчальний посібник. Київ: Заповіт, 2018. 368 с.

АНОТАЦІЯ

Авторський журналістський проєкт «Історія української музики» є серією аудіоподкастів, спрямованих на вивчення та популяризацію історії музичної культури України. Ця серія подкастів складається з семи випусків, кожен із яких присвячений окремому історичному періоду та етапу розвитку української музики.

Об'єкт дослідження – музична журналістика з використанням формату подкаст-серії.

Предмет дослідження – авторський журналістський проєкт «Історія української музики» у формі аудіоподкастів.

Метою роботи є створення інформативних та популяризаційних матеріалів, які розкриють багатогранну історію української музики, інтегрують її в український історичний контекст і сприятимуть підвищенню інтересу громадськості до музичної культури України.

Ключові слова: музична журналістика, аудіоподкаст, журналістський проєкт, інтернет-журналістика, музика.